

РЕШЕНИЕ

№ 7379

гр. София, 18.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 26.11.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Любка Петрова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **6681** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административно процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба от [фирма], ЕИК[ЕИК], с адрес на управление: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 3, представлявано от М. Д. Р., срещу Агенция по заетостта (АЗ), с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

С исковата молба се претендира сумата от 3623,85 лв. /три хиляди шестстотин двадесет и три лева и 0,85 ст./, представляваща обезщетение за имуществени вреди, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразно бездействие на Агенция по заетостта, Дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място] по обработка на подадено заявление за изплащане на компенсации с цел запазване на заетостта на трима служители на [фирма] за периода 13.03.2020 г. до 31.05.2020 г. по реда на Постановление № 55 на МС от 30.03.2020 г. за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., в сила от 13.03.2020 г., както и законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата. Претендират се и направените в настоящото производство разноски.

Претендираните вреди представляват претърпяна загуба, изразяваща се в липса на получено финансиране в размер на 3623,85 лв. /три хиляди шестстотин двадесет и три лева и 0,85 ст./ за изплащане на компенсации за възнагражденията на три лица за

периода 13.03.2020 г. до 12.06.2020 г. Работното място и на трите лица е Училищен стол към 84 ОУ „В. Л.“, който е бил затворен във връзка с въведеното извънредно положение с Решение на Народното събрание на Република България от 13.03.2020 г. и Заповед № РД-01-124/13.03.2020 г. на Министъра на здравеопазването.

На основание чл. 131, ал. 1 и ал. 2 от ГПК съдът е разпоредил изпращане на препис от исковата молба на ответника и му е предоставен едномесечен срок за писмен отговор. В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК ответникът – Агенция по заетостта, е депозирал писмен отговор (от 03.09.2020 г.), в който са наведени доводи за неоснователност и недоказаност на иска, като е изразил подробно становище в тази връзка. Счита, че уведомителното писмо с рег. № ПМС1-00-11-555802/30.06.2020 г. на директора на дирекция „Бюро по труда – Изток“ е правилно и законосъобразно. Моли исковата молба да бъде отхвърлена.

В проведеното съдебно заседание ищците, редовно уведомени, се представляват от управителя М. Р., която поддържа исковата молба. Сочи, че уведомителното писмо е изпратено извън срока съгласно ПМС. Счита, че дори и да не са били одобрени документите, можело да реагират и съответно да подадат ново заявление. Твърди, че вредата е настъпила от бездействието на административния орган. Подробни съображения по съществуващото на спора излага в писмени бележки.

Ответната страна – Агенция по заетостта, редовно уведомени, се представлява в с. з от юрк. Б., която оспорва исковата молба и поддържа изразеното в отговора становище по иска. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на предявения иск.

Административен съд София – град, Второ отделение, 30-ти състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено следното от фактическа страна:

С Решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. (ДВ, бр. 22/13.03.2020 г.) е обявено извънредно положение върху цялата територия на Република България, считано от 13 март 2020 г. до 13 април 2020 г., и е възложено на Министерския съвет да предприеме всички необходими мерки за овладяване на извънредната ситуация във връзка с пандемията от COVID – 19. Срокът на извънредното положение е удължен до 13.05.2020 г. с Решение на Народното събрание от 03.04.2020 г. (ДВ, бр. 33/07.04.2020 г.).

С цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение Министерският съвет приема ред за изплащане на компенсация в размер 60 на сто – първоначално, само от размера на осигурителния доход за януари 2020 г., а в сила от 21.04.2020 г. и от дължимите осигурителни вноски за сметка на работодателя – за всеки работник или служител, на когото ще бъде запазена заетостта.

Предвидени са две категории работодатели, по отношение на които може да бъде приложена социално-икономическата мярка за запазване на заетостта.

Първата категория работодатели са тези, които са преустановили работата на цялото си предприятие или на част от него поради издадена заповед на държавен орган – чл. 1, ал. 1 от ПМС № 55/30.03.2020 г. Условието, на които трябва да отговорят те, са посочени в чл. 2, ал. 1 от ПМС № 55/30.03.2020 г. От работодателите се изисква да:

1. са местни физически или юридически лица, както и чуждестранни юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в Република България;
2. заявяват изплащане на компенсация за работници и служители, осигурени в

икономическите дейности, посочени в приложението;

3. нямат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата или общината, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, и за които работодателят не е предприел действия за разсрочване, отсрочване или обезпечение;

4. не са обявени в несъстоятелност или не се намират в производство по несъстоятелност или ликвидация;

5. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.) запазят заетостта на работниците и служителите, за които са получили компенсация, за допълнителен период, равен на периода, за който са изплатени компенсациите;

6. не прекратят трудови договори на работници и служители на основание чл. 328, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от Кодекса на труда през периода, за който им се изплащат компенсации;

7. (доп. – ДВ, бр. 37 от 2020 г., в сила от 21.04.2020 г.) нямат установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност през период от 6 месеца преди издаването на заповедта за преустановяване на работа или за установяване на непълно работно време.

Всички предпоставки са кумулативни, като най-съществената е работниците или служителите да са осигурени в икономическите дейности, посочени в приложението към ПМС № 55/30.03.2020 г. По този начин мярката се ограничава до тези икономически дейности, които по преценка на Министерския съвет са засегнати най-силно от епидемията и обявеното извънредно положение на територията на цялата страна, тъй като попадат в обхвата на ограничителните противоепидемични мерки, наложени със заповед на административен орган.

Със Заповед № РД-01-124/13.03.2020 г. на министъра на здравеопазването са въведени такива мерки на територията на цялата страна – преустановяват се посещенията в увеселителни и игрални зали, дискотеки, барове, ресторанти, заведения, големи търговски центрове; преустановяват се присъствените учебни занятия и всички извънкласни дейности; преустановяват се посещенията в детските градини и ясли; преустановяват се всякакъв вид масови мероприятия, вкл. спортни, културно-развлекателни и научни.

Със Заповед № 1/13.03.2020 г. управителя на [фирма] на основание чл. 120в, ал. 1 от Кодекса на труда и във връзка с въведеното извънредно положение с Решение на Народното събрание на Република България от 13.03.2020 г. е преустановил работата на дружеството за периода от 13.03.2020 г. до 31.05.2020 г.

[фирма] на 15.06.2020 г. коригирано на 16.06.2020 г. подава Заявление за компенсации по реда на чл. 1, ал. 1 от ПМС № 55/30.03.2020 г. с рег. № ПМС1-01-11-05580#1/16.06.2020 г. в дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място] за трима служители на дружеството. Заявлението и придружаващите документи са изпратени чрез Системата за сигурно електронно връчване под № 515790/12.06.2020 г. и № 519159/16.06.2020 г., като в съобщението е посочено, че [фирма] прави опити да се свърже по телефона, но неуспешно.

На 24.06.2020 г. съгласно чл. 5, ал. 1 на ПМС № 55/30.03.2020 г. определената със заповед на директора на дирекция „Бюро по труда – Изток“ комисия е разгледала

документите и извършила проверка за съответствие с критериите за изплащане на компенсации, видно от разпечатка на ДС А.. Уведомителното писмо на директора на дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място] е изведено от ДС А. на 30.06.2020 г. с рег. № ПМС1-01-11-055580#2, като същото е получено от [фирма] на 01.07.2020 г. В същото е посочено, че дружеството не е одобрено за изплащане на компенсации по реда на чл. 1, ал. 1 от ПМС № 55/30.03.2020 г. по подаденото заявление от 15.06.2020 г. и коригирано на 16.06.2020 г. Посочени са причините, поради които дружеството не е одобрено, като в края на писмото информират, че при желание може да се подаде пълен нов пакет документи с коректно попълнени данни за изплащане на компенсации по реда на ПМС № 55/30.03.2020 г.

На 05.07.2020 г. [фирма] подава нови две заявления за изплащане на компенсации по реда на чл. 1, ал. 1 от ПМС № 55/30.03.2020 г. чрез Системата за сигурно електронно връчване под № 550310/05.07.2020 г. и № 550308/05.07.2020 г.

На 06.07.2020 г. дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място] изпраща чрез Системата за сигурно електронно връчване съобщение до [фирма], че считано от 01.07.2020 г. е преустановен приема на заявления по ПМС № 55/30.03.2020 г. Посочено е, че по цитираното от [фирма] заявление има писмо за неодобрение, и новият комплект документи не може да бъде приет като корекция.

При така установената фактическа обстановка съдът достига до следните изводи от правна страна:

По допустимостта на иска:

Съгласно чл. 7 от ЗОДОВ, искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по чл. 1, ал. 1 и чл. 2, ал. 1 от ЗОДОВ, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите. Ищците са с адрес в [населено място], правното основание на иска е чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, с оглед на което исковата молба е предявена пред компетентния съд при спазване на правилата за родова и местна подсъдност.

Изпълнено е условието на чл. 204, ал. 1 от АПК - искът е подаден от лице с надлежна процесуална легитимация и е насочен против ответник, притежаващ характеристиките по чл. 205 от АПК - юридическото лице – Агенция по заетостта, представляващо района, от чиито незаконосъобразни действия са причинени вредите. Съгласно разпоредбата на чл. 204, ал. 4 от АПК незаконосъобразността на действията се установява от съда, пред който е предявен иска за обезщетение, поради което са налице предпоставките за завеждане на иск и същият е процесуално допустим. В процесния случай се претендира обезщетение за вреди от незаконосъобразно бездействие на дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място], изразяващо се в липса на получено финансиране в размер на 3623,85 лв. /три хиляди шестстотин двадесет и три лева и 0,85 ст./ за изплащане на компенсации за възнагражденията на три лица за периода 13.03.2020 г. до 12.06.2020 г.

По изложените съображения, предявеният иск се явява допустим за разглеждане от настоящия административен съд по реда на чл. 203 и сл., във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

По основателността на иска:

Предявеният иск за обезщетение е с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, разгледан по същество се явява основателен.

Разпоредбата на чл. 4 на ЗОДОВ, урежда материално правния режим на

отговорността с препращане за неуредените въпроси към гражданските закони - § 1 от Заключителните разпоредби (ЗР). В този смисъл искът по глава XI АПК е граждански и се основава на фактическия състав на непозволеното увреждане: наличие на незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице; реално причинена вреда, която от своя страна да е в причинна връзка с незаконосъобразните актове, действия или бездействия – да е тяхна пряка и непосредствена последица. Чл. 7 от Конституцията на Република България предвижда, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.

Съгласно чл. 203 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявяват иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Разпоредбата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ гласи, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да бъде уважен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ следва да се установи кумулативното наличие на следните елементи, които са част от фактическия състав на отговорността на държавата за дейността на администрацията: 1. незаконосъобразен административен акт, отменен по съответния ред, или незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, установено в хода на производството обезщетение, при или по повод изпълнение на административна дейност; 2. вреда от отменен административен акт, респективно от незаконосъобразно действие или бездействие; 3. причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт и/или незаконосъобразните действия или бездействия и настъпилите вредоносен резултат. Установяването на тези предпоставки при условията на пълно и главно доказване е в тежест на ищеца, търсещ присъждане на обезщетение за претърпените имуществени вреди. Имуществената вреда е разликата между имуществото на ищеца след засягане на благото му и това, което би имал, ако нямаше такова засягане, като претърпените загуби се изразяват в намаляване стойността на неговото имущество.

За да е налице фактическо бездействие, е необходимо да има неизвършване на такива действия, които административният орган е длъжен да извърши по силата на конкретна правна норма. В настоящия случай вредите са причинени от бездействие на длъжностни лица на АЗ, дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място], което се състои в неизвършване на действия, които административният орган е бил длъжен да извърши по силата на чл. 5, ал. 6 на ПМС № 55/30.03.2020 г. Съгласно чл. 5, ал. 1 на ПМС № 55/30.03.2020 г. комисия, определена със заповед на директора на дирекция "Бюро по труда", разглежда документите по чл. 4 и извършва проверка за съответствие с критериите за изплащане на компенсация в срок до 7 работни дни от подаването на заявлението. А съгласно ал. 6 дирекция "Бюро по труда" уведомява работодателите за съответствието или несъответствието с критериите за изплащане на компенсация, установено от комисията, в срок до 2 работни дни от датата на съставянето на протокола. [фирма] на 15.06.2020 г. коригирано на 16.06.2020 г. са подали Заявление за компенсация по реда на чл. 1, ал. 1 от ПМС № 55/30.03.2020 г. с рег. № ПМС1-01-11-05580#1/16.06.2020 г. в дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място] за трима служители на дружеството. Заявлението и придружаващите документи са изпратени чрез Системата за сигурно електронно връчване под №

515790/12.06.2020 г. и № 519159/16.06.2020 г., като в съобщението е посочено, че [фирма] прави опити да се свърже по телефона, но неуспешно. На 24.06.2020 г. съгласно чл. 5, ал. 1 на ПМС № 55/30.03.2020 г. определената със заповед на директора на дирекция „Бюро по труда – Изток“ комисия е разгледала документите и извършила проверка за съответствие с критериите за изплащане на компенсации, видно от разпечатка на ДС А.. В тази връзка съдът счита, че срока от 7 дни по реда на чл. 5, ал. 1 от ПМС № 55/30.03.2020 г. е спазен от комисията за разглеждане и оценка на подаденото заявление на дружеството. Обаче уведомителното писмо на директора на дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място], с което дружеството е уведомено, че не е одобрено и може да подаде нов пакет документи е изведено от ДС А. на 30.06.2020 г. с рег. № ПМС1-01-11-055580#2, като същото е получено от [фирма] на 01.07.2020 г. Следователно не е бил спазен срока за уведомяване на дружеството, съгласно чл. 5, ал. 6 от ПМС № 55/30.03.2020 г., който е бил 2 работни дни, т.е. на 26.06.2020 г. /работен ден/. Това се е случило 3 работни дни след законоустановения срок, а именно на 01.07.2020 г. Следователно е налице фактическо бездействие на длъжностни лица на АЗ, дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място], което е извършено в противоречие с предписан нормативен акт. Така първият елемент на отговорността е изпълнен.

Съдът отчита, че административният орган и назначената от него комисия извършват действията по реализация на процедурата, съответно извършването на проверките въз основа на утвърден вътрешен регламент, организационни правила и определена технологична последователност, но тези действия не могат и не трябва да противоречат на основните принципи и правила в процеса по издаване на административни актове. В случая органът е бил длъжен да предостави възможност на работодателя да отстрани нередовностите, като го уведоми за това своевременно, в срока по чл. 5, ал. 6 от постановлението. Съдът не приема доводите на ответника, че забавата в извеждането на уведомителното писмо и предоставянето му на работодателя се е получило поради големия обем новорегистрирани документи – 466 броя през този период и обработването им за 4 работни дни, както и от минималния оторизиран кадрови състав, правоимащ за работа с ДС А.. Процедурата е разделена на отделни фази и тази, в която се извършва същинската проверка за съответствие предхожда непосредствено крайният акт, т. е. не се предвижда уведомяване за нередовности и грешки, като във всички случаи актът следва да се издаде в законоустановения срок, за да може дружеството да предприеме необходимите мерки за отстраняване на нередовностите.

В случая ПМС № 55/30.03.2020 г., Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., както и с актовете за въвеждане на извънредна епидемична обстановка на територията на Република България имат за цел приемането или последващото приемане на мерки за преодоляване на социалната и икономическа криза в страната, настъпила в пряко последствие на усложнената обстановка, свързана с разпространената се вирусна инфекция и последиците от нея. В този аспект одобрените компенсаторни мерки и програми по подпомагане имат за цел непосредствено и своевременно да рефлектират благоприятно в сферата на гражданите и бизнеса в страната, като подпомогнат последните за преодоляване на

негативните, в частност финансови последствия настъпили за тях. С оглед последното недопустими и необосновани са действията на органите, реализиращи политиките, свързани с преодоляване на кризата да извършват действия, с които да засягат правата и законите интереси на физическите и юридически лица по непропорционален, непоследователен и непредвидим начин, като ги лишават от полагащите им се финансови и други обезщетения и стимули.

На второ място, съдът намира, че чрез бездействието си, органът е нанесъл имуществена вреда на ищците, като е възпрепятствал процеса по изплащане на компенсациите, което от своя води до негативно засягане на имуществената им сфера. Претърпяната имуществена вреда е доказана по размер. Ето защо, съдът намира за доказан и втория елемент, касаещ основателността на претенцията, а именно реално настъпила имуществена вреда за ищците, които като работодатели са изплащали трудови възнаграждения, както и осигуровки за лицата, с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредното положение.

На трето място е налице и пряка причинно-следствена връзка между бездействието на ответника и имуществената вреда, тъй като ако не са бездействали длъжностните лица на АЗ, дирекция „Бюро по труда – Изток“, [населено място] по своевременното уведомяване на дружеството, че не е одобрено за изплащане на компенсации по реда на чл. 1, ал. 1 от ПМС № 55/30.03.2020 г. по подаденото заявление от 15.06.2020 г. и коригирано на 16.06.2020 г., то същото би имало възможност да подаде ново заявление в срока до 30.06.2020 г., с което да подаде нов пакет от документи с коректно попълнени данни за изплащане на компенсации, т. е да коригира пропуските в подаденото и неodobreno от комисията заявление и така да не се лиши от правото да получи компенсации с цел запазване на заетостта на тримата служители в посочения размер. Уведомлението до заявителя не е съдържало съобщение за липса на предпоставки за получаване на подпомагане, а уведомление за неправилно попълнени данни.

В случая ответникът е отговорен за това, че е бездействал, тоест не е извършил действия, които са предписани в нормативен акт.

Предвид изложеното, настоящият състав счита, че е било налице противоправно бездействие от страна на АЗ /като е липсвал достатъчен контрол или обезпеченост/ на администрацията, което не може да се вмени във вина на засегнатото лице, което е довело до претърпени загуби на [фирма] и съответно за дружеството е настъпила имуществена вреда, която е в размер на 3623,85 лв. /три хиляди шестстотин двадесет и три лева и 0,85 ст./. Това е сума /60%/, която [фирма] е следвало да получи като компенсации за изплатени трудови възнаграждения, както и платени осигуровки, с цел запазване на заетостта на тримата служители.

Ищците са направили искане и за присъждане на законна лихва върху претендираната сума, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното ѝ изплащане. Задължението за лихва има акцесорен характер и е обусловено от наличието на главно задължение, каквото безспорно е налице по делото.

По изложените съображения, съдът приема, че в случая са установени

и доказани предпоставките за реализиране на отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, поради което исковата претенция е основателна и доказана, и следва да бъде уважена. Ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца обезщетение за имуществени вреди в претендирания размер от 3623,85 лв. /три хиляди шестстотин двадесет и три лева и 0,85 ст./, ведно със законната лихва върху тази сума, дължима от датата на предявяване на исковата молба – 13.07.2020 г. до окончателното изплащане на сумата.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ ответникът следва да бъде осъден да заплати разноските за производството направени от ищите в размер на 25,00 лв. държавна такса.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, Административен Съд С. - град, Второ отделение отделение, 30 състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция по заетостта да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], с адрес на управление: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 3, сумата от 3623,85 лв. /три хиляди шестстотин двадесет и три лева и 0,85 ст./, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица в Агенция по заетостта, ведно със законната лихва върху тази сума, дължима от датата на предявяване на исковата молба – 13.07.2020 г. до окончателното изплащане на сумата. **ОСЪЖДА** Агенция по заетостта да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], с адрес на управление: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 3 сумата от 25, 00 лева, представляваща разноски за заплатена държавна такса.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

СЪДИЯ: